

РОЗВИТОК ТА АНОМАЛІЇ ЗУБІВ

Вікторія КАСЯНЧУК,

Олена СКРЯБІНА,

Ольга ШАПОВАЛОВА

ДЗ «Луганський державний медичний університет»,

м. Рівне, Україна

Анотація: В тезах надані статистичні матеріали зроблені на основі літературних джерел, методів цифрової діагностики та методу спостереження, а також результати обговорення по частоті поширеності аномалій зубів і щелеп в дитячому та підлітковому віці.

Ключові слова: аномалії зубів і щелеп, зубощелепна система, прикус, діастеми, тремі, патологічна стертість зубів.

Вступ. Аномалії зубів і щелеп є дуже поширеною патологією зубощелепної системи. За даними вітчизняних вчених, вони з'являються в середньому у 33-37% обстежених, а іноді ця цифра досягає 50-55% і більше. Це серйозні захворювання, які потребують тривалого та ретельного лікування. Існують різні аномалії зубощелепної системи. Це пояснюється, по-перше, різними причинами, що їх викликають, по-друге, особливостями механізмів їх розвитку, по-третє, індивідуальними особливостями організму.

Існують різні аномалії зубощелепної системи. Це пояснюється, по-перше, різними причинами, що їх викликають, по-друге, особливостями механізмів їх розвитку, по-третє, індивідуальними особливостями організму.

Мета роботи: провести аналіз щодо частоти виникнення аномалій розвитку зубів у дітей різної вікової категорії.

Завдання роботи: дослідити різновиди вад розвитку зубощелепної системи та їх корекція.

Матеріали та методи дослідження: статистичний метод на основі літературних джерел, методи цифрової діагностики

(ортопантомограма, комп'ютерна томографія), метод спостереження.

Результати та обговорення: Згідно спостереження та статистичних даних літературних джерел найчастіше прояв зубощелепних аномалій спостерігається у період змінного прикусу у віці 10-14 років. Однак, ці аномалії є добре вираженими у віці 14-17 років, коли повністю сформований постійний прикус.

Найчастіше у людей різних вікових категорій спостерігаються аномалії положення окремих зубів, що приблизно становить 47% та аномалії зубних рядів, що проявляються у неправильному співвідношенні зубних дуг і частота прояву цієї аномалії становить близько 37%.

Аномалії положення окремих зубів включають: вестибулярне та оральне положення; поворот зубів навколо своєї осі; діастеми; тремі; транспозицію, скупчення та гетеротропію зубів. Серед цих аномалій у 80% людей спостерігається скупченість зубів та у 20% людей зустрічається діастема- щілина між центральними різцями, що найчастіше проявляється на верхній щелепі. Однією з основних причин виникнення даної вади є низько прикріплена вуздечка верхньої губи.

Згідно спостережень та методів цифрової діагностики найпоширенішою аномалією зубного ряду є звуження зубної дуги, що проявляється ще у підлітковому віці (12-16 років). Якщо дана аномалія не усунена в дитячому віці, то вона матиме чіткий прояв і у більш дорослому віці. Звуження може бути одностороннім або двостороннім, симетричним або асиметричним, на одній або обох щелепах, без порушення змикання зубних рядів або з порушенням.

Отже, встановлено, що здебільшого зубощелепні аномалії спостерігаються у дітей шкільного віку з частотою 79%. Однак є аномалії, які проявляються у більш старшому віці- патологічна стертість зубів, що належить до аномалій структури твердих тканин зуба. У дітей та підлітків ця аномалія спостерігається зрідка. Найбільше число патологічної стертості зубів припадає на зрілий вік (40-45 років), що складає 35% випадків. Більш схильними є

чоловіки- 60% пацієнтів. Підвищене стирання зубів у 80% випадків пов'язане з генетичною схильністю і перенавантаженнями лицевих м'язів.

Висновок. Отже, зубощелепні аномалії зустрічаються у 50% дітей, 30% підлітків і 20% у дорослих. У дітей в період віком від 10 до 14 років це пояснюється тим, що діти у цьому віковому періоді перебувають у фазі активного росту кісток черепа, а саме лицевого відділу. Під час формування постійного прикусу у дітей та підлітків потрібно спостерігати за своєчасним відновленням зруйнованих та пошкоджених постійних і молочних зубів.

Для профілактики зубощелепних аномалій важливим є диспансерне спостереження за дітьми в організованих дитячих колективах, що забезпечують санітарно-освітню роботу, планові огляди дітей, раннє виявлення та лікування зубощелепних аномалій.

Література

1. <https://www.zuby.in.ua/?p=7170>
2. https://tdmuv.com/kafedra/internal/stomat_ter_dit/classes_students/uk/stomat/ntn/ортодонтія/4/01.%20Аномалії%20окремих%20зубів.htm
3. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/38693/1/Укр.%20стомат.альманах.%202021%20№%204.%20-%20С.53-59..pdf>